EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 18.1.2018
SWD(2018) 8 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

Ehdotus neuvoston direktiiviksi

direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvonlisäverokantojen osalta

{COM(2018) 20 final} - {SWD(2018) 7 final}

Tiivistelmä
Arvonlisäverokantoja koskeva vaikutustenarviointi
A. Toimenpiteen tarve
Miksi? Mihin ongelmaan puututaan?
Kun yhteinen arvonlisäverojärjestelmä perustettiin vuonna 1967, samalla sitouduttiin lopullisen alv-järjestelmän perustamiseen siltä perustalta, että verotus tapahtuu alkuperäjäsenvaltiossa. Kun sisämarkkinat perustettiin vuonna 1993, tavoitteena pidettiin edelleen alkuperäpaikkaan perustuvan alv-järjestelmän käyttöönottoa. Siirtymävaiheen alv-järjestelyt ja nykyiset alv-kantoja koskevat säännöt tulivat voimaan. Tästä tavoitteesta on luovuttu lopullista järjestelmää koskevassa ehdotuksessa. Sen mukaan käyttöön otettaisiin alv-järjestelmä, joka perustuu verotukseen määräjäsenvaltiossa. Nykyiset alv-kantoja koskevat säännöt ovat kuitenkin edelleen linjassa alkuperään perustuvan järjestelmän kanssa, ja niistä koituu liikaa rajoituksia määräpaikkaan perustuvassa alv-järjestelmässä. Lisäksi erityissäännösten, joiden nojalla tietyt jäsenvaltiot ovat voineet poiketa rajoituksista, voimassaolo päättyy lopullisen alv-järjestelmän voimaantulon myötä.
Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan?
Aloitteen mukaan yleinen arvonlisäverokanta on pysyvästi vähintään 15 prosenttia. Lopullisessa alv-järjestelmässä jäsenvaltioita kohdellaan tasapuolisesti eikä niitä enää estetä alentamasta tiettyjen tavaroiden ja palvelujen alv-kantaa, jos ei ole vaaraa sisämarkkinoiden toimintaa haittaavasta kilpailun vääristymisestä.
Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla?
Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 artiklassa määrätyt toissijaisuusperiaatteen vaatimukset pannaan täytäntöön arvonlisäverodirektiivillä.
B. Ratkaisut
Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi?
Harkittavana oli kaksi vaihtoehtoa, jotka molemmat edellyttävät alv-direktiivin muuttamista ja yleisen alv-kannan vähimmäistason asettamista pysyvästi 15 prosenttiin. Ensimmäisessä vaihtoehdossa olisi pyritty tarjoamaan voimassa olevien poikkeusten mahdollisuus kaikille jäsenvaltioille sisällyttämällä kansalliset säännökset alv-direktiiviin, mitä olisi kuitenkin ollut vaikea toteuttaa. Parhaaksi arvioidussa vaihtoehdossa poikkeuksia koskeva ongelma ratkaistaan poistamalla syyt, joiden vuoksi poikkeuksia tarvittiin. Niitä olivat alennettujen alv-kantojen 5 prosentin vähimmäistaso sekä luettelo tavaroista ja palveluista, joihin alennettujen alv-kantojen soveltaminen oli sallittua (liite III). Luettelo on tarkoitus korvata negatiivisella luettelolla tavaroista ja palveluista, joihin on sovellettava yleistä verokantaa.
Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?
Jäsenvaltiot ja avoimeen julkiseen kuulemiseen osallistuneet vastaajat kannattavat jäsenvaltioiden tasavertaista kohtelua.
C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?
Valitulla vaihtoehdolla poistetaan jäsenvaltioilta sellaiset rajoitukset, jotka eivät ole enää perusteltuja määräpaikkaan perustuvassa verotuksessa. Se tarjoaa myös ratkaisun poikkeusten voimassaolon päättymiselle.
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)?
Valittu vaihtoehto edellyttää suojatoimenpiteitä mahdollisten riskien välttämiseksi.
Mitkä ovat vaikutukset yrityksiin, mukaan lukien pk- ja mikroyritykset?
Riskiä siitä, että järjestelmän monimutkaistuminen kasvattaisi säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, rajoitetaan sillä, että talouden toimijoille annetaan tietoa alv-kannoista tilastollisen toimialaluokituksen mukaan jaoteltuna tarkoitusta varten mukautetussa verkkoportaalissa.
Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?
Jäsenvaltiot voivat edelleen hallita talousarviovaikutuksia. Jos alennettujen alv-kantojen soveltamisalaa laajennetaan tai alennettuja alv-kantoja alennetaan lisää ilman tasapainottavia toimenpiteitä, alv-tulot pienenevät.
Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?
Riitatapausten riski saattaa kasvaa jäsenvaltioiden liikkumavaran kasvaessa.

D. Seuranta
Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?
Liitettä III tarkastellaan uudelleen ennen lopullisen alv-järjestelmän voimaantuloa. Sen voimaantulon jälkeen negatiivista luetteloa olisi tarkasteltava uudelleen säännöllisesti.